

# Itinatatag ng Roma ang Pangitain - Bilang Anim

*Mga Kontrobersiyang Propetiko sa Kasaysayan ng mga Adbentista:  
Pag-unawa sa Sigalot sa pagitan nina Uriah Smith at James White hinggil  
sa Daniel 11:36*

Jeff Pippenger  
2024-08-14

Tinatatalakay namin ang anim na linya ng kontrobersiyang propetiko na naganap sa loob ng kasaysayan ng Adventismo mula noong 1798 hanggang sa kasalukuyan.

Sa kasaysayan at sa propesiya, inilalarawan ng Salita ng Diyos ang matagal nang nagpapatuloy na tunggalian sa pagitan ng katotohanan at kamalian. Ang tunggaliang iyon ay nagpapatuloy pa. Ang mga naganap na ay muling mangyayari. Ang matatandang kontrobersiya ay muling bubuhayin, at ang mga bagong teorya ay patuloy na lilitaw. Ngunit ang bayan ng Diyos, na sa kanilang paniniwala at sa katuparan ng propesiya ay gumanap ng bahagi sa pagpapahayag ng mga mensahe ng unang, ikalawa, at ikatlong anghel, ay nalalaman ang kanilang kinatatayuan. Mayroon silang karanasang higit na mahalaga kaysa sa dalisay na ginto. Sila'y nararapat na tumindig na matatag na tulad ng bato, na pinanghahawakan ang pasimula ng kanilang pagtitiwala nang buong katatagan hanggang sa wakas. Selected Messages, book 2, 109.

Tinalakay ng nakaraang artikulo ang una at huling kontrobersiya hinggil sa kapangyarihang Romano, at ngayon ay tatalakayin natin ang kontrobersiyang naganap sa pagitan nina Uriah Smith at James White. Ipinasok ni Uriah Smith ang kaniyang "sariling pagpapaliwanag" sa talatang tatlumpu't anim.

TALATA 36. At isasagawa ng hari ang ayon sa kaniyang kalooban; at itataas niya ang kaniyang sarili, at magpapakadakila siya higit sa bawat diyos, at magsasalita siya ng mga bagay na kagila-gilalas laban sa Diyos ng mga diyos, at magtatagumpay hanggang sa maganap ang poot; sapagka't ang bagay na itinakda ay gagawin.

"Ang haring ipinakilala rito ay hindi maaaring tumukoy sa gayunding kapangyarihang huling binanggit; samakatuwid, ang kapangyarihang papal; sapagkat ang mga espesipikasyon ay hindi aangkop kung ilalapat sa kapangyarihang iyon." Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 292.

Inamin ni Smith na ang kapangyarihan sa naunang talata ay "Roma ng Papa," ngunit iginigiit niyang ang mga katangian ng talatang tatlumpu't anim ay hindi mga katangiang propetiko na nagbibigay-kakilanlan sa Roma ng Papa. Mali ang pag-aangking iyon. Dapat alalahanin na sa paghihimagsik noong 1863, ang pitong ulit sa Levitico kabanata dalawampu't anim ay isinantabi, kaya't ang paglalarawan ng pitong ulit sa dalawang tapyas ni Habakuk ay tinanggihan. Kapwa ang mga tsart ng 1843 at 1850 ay naglalarawan ng pitong ulit sa pinakasentro ng mga tsart, at kapwa inilalagay ng mga ilustrasyong iyon ang krus sa gitna ng linya ng pitong ulit. Nang dumating noong 1856 ang bagong liwanag hinggil sa pitong ulit at pagkaraan ay tinanggihan, ito'y naging palatandaan ng isang pagtanggap sa dalawang tapyas ni Habakuk, at maging sa awtoridad ng

Espiritu ng Propesiya, na lubhang malinaw na nagtuturo na ang kapwa mga tsart ay pinatnubayan ng Diyos.

Ayon kay Sister White, ang huling panlilinlang ni Satanas ay ang pagpapawalang-bisa sa patotoo ng Espiritu ng Diyos, at dito, ang unang panlilinlang ay ang pagpapawalang-bisa sa patotoo ng Espiritu ng Diyos, at kumatawan din ito sa sabayang pagtanggap sa mga saligang katotohanan na nasa dalawang tsart, lalo na sa pitong panahon.

Sa paghihimagsik noong 1863, walang iba kundi si Uriah Smith ang siyang lumikha ng huwad na tsart ng 1863, na nag-alis ng linya ng pitong panahon. Pagsapit ng 1863, ipinikit na ni Uriah Smith ang kaniyang mga mata sa liwanag ng pitong panahon, at hindi na niya makita na may dalawang "poot" na tinutukoy ni Daniel. Ang dalawang poot ay kumakatawan sa pitong panahon laban sa hilagang kaharian ng Israel at sa timog na kaharian ng Juda. Ang una, laban sa sampung hilagang lipi, ay nagsimula noong 723 BK at nagtapos noong 1798, at ang ikalawa ay nagsimula noong 677 BK at nagtapos noong 1844.

Sa Kabanata Walo, pumaroon si Gabriel kay Daniel upang ipaliwanag ang pangitaing marah, at kaugnay ng kaniyang gawain ay nagkaloob siya ng ikalawang patotoo ukol sa 1844. Ang dalawang libo't tatlong daang taon ng Kabanata Walo ng Daniel ay nagtapos noong 1844, ngunit gayundin ay nagtapos ang huli sa dalawang poot laban sa hilagang at timugang mga kaharian.

At sinabi niya, Narito, ipaalam ko sa iyo kung ano ang mangyayari sa huling bahagi ng kapootan; sapagkat sa takdang panahon ay darating ang wakas. Daniel 8:19.

Ipinapalagay ng huling wakas ang pag-iral ng isang naunang wakas. Ang huli sa dalawang poot, na ibang pagpapahayag lamang ng "pitong ulit," ay natapos noong 1844, at ang unang poot ay natapos noong 1798. Ayon kay Smith, ang talatang walang anumang pagtutukoy hinggil sa kapangyarihang papal ang siyang tumukoy sa taon kung kailan tatanggapin ng kapapahan ang kaniyang nakamamatay na sugat.

At gagawin ng hari ayon sa kaniyang kalooban; at itataas at dadakilain niya ang kaniyang sarili higit sa lahat ng mga diyos, at magsasalita ng mga kamangha-manghang bagay laban sa Diyos ng mga diyos, at magtatagumpay hanggang sa maganap ang poot; sapagkat yaong itinakda ay gagawin. Daniel 11:36.

Ang "hari" sa talatang tatlumpu't anim ay "magtatagumpay hanggang sa maganap ang poot." Pansinin kung ano ang isinusulat ni Smith hinggil sa Daniel kabanata walo, mga talatang dalawampu't tatlo at dalawampu't apat, sa gayunding aklat kung saan iginigiit niya na ang kapangyarihang papal ay hindi nagtataglay ng wastong mga katangian upang tuparin ang talatang tatlumpu't anim.

TALATA 23. At sa huling panahon ng kanilang kaharian, kapag ang mga mananalangang ay umabot sa kasukdulan, isang haring may mabangis na anyo, at nakauunawa ng mga malalabong pangungusap, ay titindig. 24. At ang kaniyang kapangyarihan ay magiging napakalakas, ngunit hindi sa pamamagitan ng kaniyang sariling kapangyarihan: at siya'y magwawasak nang kagila-gilalas, at magtatagumpay, at magsasagawa, at lilipulin ang mga

makapangyarihan at ang banal na bayan. 25. At sa pamamagitan din ng kaniyang kapanukalan ay magpapasagana siya ng katusuhan sa kaniyang kamay: at idadakila niya ang kaniyang sarili sa kaniyang puso, at sa pamamagitan ng kapayapaan ay lilipulin niya ang marami: siya man ay titindig laban sa Prinsipe ng mga prinsipe; ngunit siya'y madudurog na hindi sa pamamagitan ng kamay.

Ang kapangyarihang ito ay pumalit sa apat na dibisyon ng kaharian ng kambing sa huling kapanahunan ng kanilang kaharian; sa makatuwid, patungo na sa pagtatapos ng kanilang pag-iral. Ito, siyempre, ay siya ring maliit na sungay sa talatang 9 at kasunod. Iugnay ito sa Roma, gaya ng inilatag sa mga paliwanag hinggil sa talatang 9, at magiging magkakatugma at maliwanag ang lahat.

"Isang haring may mabangis na anyo." Si Moises, sa paghuhula ng parusang darating sa mga Judio mula sa gayunding kapangyarihan, ay tinawag niya itong "isang bansang may mabangis na anyo." Deut. 28:49, 50. Walang ibang bayan ang nagpakita ng higit na kakila-kilabot na anyo sa kaayusang pandigma kaysa sa mga Romano. "Nakauunawa ng malalabong pangungusap." Si Moises, sa kasulatang tinukoy, ay nagsabi, "na ang kanilang wika ay hindi mo mauunawaan." Ito'y hindi masasabing totoo tungkol sa mga Babilonyo, mga Persa, o mga Griyego, may kinalaman sa mga Judio; sapagkat ang mga wikang Kaldeo at Griyego ay ginamit, sa higit o kaunting antas, sa Palestina. Gayunman, hindi gayon ang kaso sa Latin.

"Kapag ang mga mananalangang ay sumapit sa kasukdulan.' Sa kabuuan, ang ugnayan sa pagitan ng bayan ng Diyos at ng kanilang mga maniniil ay laging nasa pananaw. Dahil sa mga pagsalangsang ng kaniyang bayan kaya sila ay ipinagbili sa pagkabihag. At ang kanilang pagpapatuloy sa kasalanan ay naghatid ng lalong mabigat na parusa. Walang panahong naging higit na tiwali sa moralidad ang mga Judio, bilang isang bansa, kaysa noong sila'y napasailalim sa hurisdiksiyon ng mga Romano.

'Makapangyarihan, ngunit hindi sa pamamagitan ng kaniyang sariling kapangyarihan.' Ang tagumpay ng mga Romano ay higit na bunga ng tulong ng kanilang mga kakampi at ng pagkakabaha-bahagi sa hanay ng kanilang mga kaaway, na lagi nilang handang samantalain. Gayundin, ang Roma ng Kapapahan ay makapangyarihan sa pamamagitan ng mga kapangyarihang sibil, na sa mga iyon ay kaniyang ipinatutupad ang pamamahalang espirituwal.

'Siya'y wawasak nang kagila-gilalas.' Ipinahayag ng Panginoon sa mga Judio sa pamamagitan ng propetang Ezekiel na ibibigay Niya sila sa mga taong 'bihasa sa pagwasak;' at ang pagpaslang sa isang milyon at isang daang libong Judio nang wasakin ng hukbong Romano ang Jerusalem ay isang kakila-kilabot na pagpapatunay sa mga salita ng propeta. At ang Roma, sa ikalawang yugto nito, o papal, ay may pananagutan sa kamatayan ng limampung milyong martir.

"At sa pamamagitan din ng kaniyang patakaran ay ipagtatagumpay niya ang katusuhan sa kaniyang kamay." Ang Roma ay namukod-tangi higit sa lahat ng iba pang kapangyarihan dahil sa isang patakarang may katusuhan, na sa pamamagitan nito'y napasailalim nito ang mga bansa sa kaniyang pamamahala. Totoo ito sa kapuwa paganong Roma at papál na Roma. At sa

gayon, sa pamamagitan ng kapayapaan ay nilipol nito ang marami.

At ang Roma, sa wakas, sa katauhan ng isa sa mga gobernador nito, ay tumindig laban sa Prinsipe ng mga prinsipe, sa pamamagitan ng pagpapataw ng hatol na kamatayan laban kay Jesucristo. ‘Ngunit siya’y madudurog na hindi sa pamamagitan ng kamay,’ isang pananalitang kinikilala ang pagkapuksa ng kapangyarihang ito bilang katumbas ng pagbasag sa larawan sa kabanata 2. Uriah Smith Daniel and the Revelation, 202-204.

Si Smith, makalawang ulit sa bahaging ito, ay itinuturo na ang mga propetikong katangian ng paganong Roma at ng papal na Roma ay mapagpapalit, sapagkat ang mga iyon ay payak na pagpapakita ng Roma sa dalawa nitong yugto, gaya ng halo ng bakal at luwad sa ikalawang kabanata ng Daniel, na itinukoy ni Sister White bilang mga sagisag ng churchcraft at statecraft. Nang itinukoy ni Daniel sa mga talatang tinatalakay ni Smith—na ang Roma “magtatagumpay, at magsasagawa,” at na ang Roma “gagawing magtagumpay ang katusuhan sa kaniyang kamay”—iginigiit ni Smith na sa talatang tatlumpu’t anim, ang “hari” na “magtatagumpay hanggang matapos ang poot,” ay tumutukoy sa isang propetikong katangian ng kapwa paganong Roma at papal na Roma. Pagkatapos ay iginigiit niya na wala sa mga katangian ng Roma sa talatang tatlumpu’t anim ang tumutukoy sa kapangyarihang papal.

Sumangguni na tayo kay Smith bilang pagsuporta sa pagtukoy sa Roma bilang mga mandarambong na nagtatatag ng pangitain, at isa sa apat na katangiang propetiko sa talatang labing-apat ay na ang Roma ay nagpapakadakilang sa sarili nito.

At sa mga panahong iyon, marami ang titindig laban sa hari sa timugan; gayon din, ang mga mandarambong mula sa iyong bayan ay magpapakataas upang itatag ang pangitain; ngunit sila’y mabubuwal. Daniel 11:14.

Iginigiit ni Smith na ang paglalarawan sa hari sa talatang tatlumpu’t anim ay hindi tumutugma sa kapangyarihang papal, bagaman dati niyang ipinagtanggol na ang Roma sa talatang labing-apat ang siyang nagpapakadakilang sa sarili. Gayunman, ang hari sa talatang tatlumpu’t anim ay “magpapakadakilang sa kaniyang sarili.” Ang mismong hari sa talatang tatlumpu’t anim ay “magsasalita ng mga kagila-gilalas na bagay laban sa Diyos ng mga diyos.” Sa aklat ni Daniel, ang kapangyarihang papal ay “magsasalita ng malalaking salita laban sa Kataas-taasan,” at sa aklat ng Pahayag ang kapangyarihang papal ay lumalapastangan laban sa Kataas-taasan.

At sa kaniya’y ibinigay ang isang bibig na nagsasalita ng mga dakilang bagay at mga pamumusong; at sa kaniya’y ibinigay ang kapangyarihang magpatuloy sa loob ng apatnapu’t dalawang buwan. At ibinuka niya ang kaniyang bibig sa pamumusong laban sa Diyos, upang lapastanganin ang kaniyang pangalan, at ang kaniyang tabernakulo, at ang mga nananahan sa langit. Apocalipsis 13:5, 6.

Bawat makahulagang pagtukoy hinggil sa kapangyarihan ng Papado ay nakikilala sa talatang tatlumpu’t anim.

At gagawin ng hari ayon sa kaniyang kalooban; at itataas at dadakilain niya ang kaniyang sarili higit sa lahat ng mga diyos, at magsasalita ng mga kamangha-manghang bagay laban sa Diyos

ng mga diyos, at magtatagumpay hanggang sa maganap ang poot; sapagkat yaong itinakda ay gagawin. Daniel 11:36.

Ang mga komentador na tao ay madalas na hindi maaasahan, ngunit maraming komentador na Adventista ang sumasaksi sa maliwanag na katotohanang ang talatang tatlumpu't anim ang inilahad ni apostol Pablo sa ibang pananalita sa Ikalawang Tesalonica, nang tinalakay niya ang tao ng kasalanan.

Huwag kayong magpalinlang sa kanino man sa anumang paraan: sapagkat hindi darating ang araw na iyon, malibang dumating muna ang pagtalikod, at mahayag ang tao ng kasalanan, ang anak ng kapahamakan; na sumasalansang at nagtataas ng kaniyang sarili higit sa lahat ng tinatawag na Diyos, o anumang sinasamba; anupat, na parang Diyos, siya'y nauupo sa templo ng Diyos, na ipinapakitang siya'y Diyos. 2 Tesalonica 2:2, 3.

Sinasabi ng talatang ika-tatlumpu't anim na "itataas niya ang kaniyang sarili, at magpapakadakila siya sa sarili higit sa bawat diyos," at sinasabi ni Pablo, "upang mahayag ang taong makasalanan, ang anak ng kapahamakan; na sumasalansang at nagpapakataas ng sarili higit sa lahat ng tinatawag na Diyos, o sinasamba." Malinaw na hindi nagtataglay si Smith ng kapamahalaang propetiko upang angkinin na ang hari sa talatang ika-tatlumpu't anim ay iba sa haring tinatalakay sa mga talatang humahantong sa talatang ika-tatlumpu't anim. Sa balarila, wala siyang makatuwirang batayan upang gawin ang kaniyang maling paglalapat, at ang kaniyang pag-aangkin na ginawa niya iyon sapagkat ang talatang ika-tatlumpu't anim ay walang mga katangian ng kapangyarihan ng Papado ay isang pagbabaluktot ng Kasulatan sa pagtatangkang magtatag ng isang pribadong interpretasyon.

Taglay din natin ang lalong matibay na salita ng propesiya; at mabuti ang inyong gawin na ito'y inyong pagtuunan ng pansin, na gaya ng isang ilaw na nagliliwanag sa isang dakong madilim, hanggang sa magbukang-liwayway ang araw at sumikat ang tala sa umaga sa inyong mga puso; una sa lahat, nalalaman ninyo ito: na walang propesiya ng Kasulatan na nagmumula sa sariling pagpapakahulugan. Sapagkat ang propesiya ay hindi dumating noong una sa kalooban ng tao, kundi ang mga banal na tao ng Diyos ay nagsalita habang sila'y pinakikilos ng Espiritu Santo. 2 Pedro 1:19-21.

Sa paglipas ng mga taon ng Laodicean Adventism, maraming teologong Adventista, pastor, at may-akda ang tumalakay kung sa palagay nila ay wasto o mali ang aplikasyon ni Smith. Isang pastor na Australyano, si Louis Were, na matagal nang yumao, ay iniukol ang malaking bahagi ng kaniyang ministeryo sa pagsalungat sa maling huwarang propetiko ni Smith. Ang dahilan ng kaniyang pagtutol ay hindi lamang na sa bandang huli ay itinukoy ni Smith ang haring dumarating sa kaniyang wakas sa talatang apatnapu't lima bilang ang Turkiya, kundi ang balangkas ni Smith ay nagbunga rin ng maling aplikasyon ng Armagedon. Noong dekada 1980, o bandang panahong iyon, isang may-akdang Adventista ang sumulat ng isang aklat na pinamagatang "Adventists and Armageddon, Have we Misunderstood Prophecy?" Ang pangalan ng may-akda ay si Donald Mansell, at ang aklat ay makukuha pa rin.

Tinutunton ni Mansell ang kasaysayang humantong sa Unang Digmaang Pandaigdig at Ikalawang Digmaang Pandaigdig at ipinakikita na nang makita na nalalapit ang kapwa digmaang iyon, sinimulang gamitin ng mga ebanghelistang Adventista ang maling paglalapat ni Smith hinggil sa pagmartsa ng Turkiya patungong literal na Jerusalem bilang tanda ng Armagedon at ng wakas ng sanlibutan. Ipinakikita niya, sa pamamagitan ng mga talaan ng kasapian ng iglesia, na sa paglapit ng bawat digmaan, maraming kaluluwa ang naidagdag sa kasapian ng iglesiang Adventista, batay sa diin ng mga ebanghelistang sa propesiya na hinango mula sa maling pananaw ni Smith hinggil sa Armagedon.

Nang matapos ang alinman sa dalawang digmaan, at hindi natupad ang mga prediksiyong may kapintasan, nawalan ang simbahan ng mas maraming kasapi kaysa sa nakamit nito mula sa modelong propetiko na binuo ni Smith.

Sa pamamagitan ng pagtatakwil ni Smith sa saligang mensahe ng mga Millerita, at ng kanyang kahandaang itaguyod ang pribado niyang pagpapaliwanag sa mga talatang 36 hanggang 45 ng Aklat ni Daniel, ang lohika ni Smith ay nagbunga ng isang propetikong modelo na nakabatay sa mga kasalukuyang pangyayari.

Sa pagtatalo nina Smith at James White hinggil sa hari na darating sa kaniyang wakas sa huling talata ng Daniel labing-isa, naglahad si James White ng isang pangangatwirang maikli ngunit malinaw na sumasalamin sa mabuhanging pundasyong propetiko ni Smith. Itinuro ni White na, “ang propesiya ang nagbubunga ng kasaysayan, ngunit ang kasaysayan ay hindi nagbubunga ng propesiya.”

Ang mga ebanghelistang ng Adbentismo na nagministeryo bago ang dalawang digmaan ay gumamit ng umuunlad na kasaysayan upang iharap ang may kapintasang modelong propetiko ni Smith hinggil sa Armagedon, at ang kanilang gawain, na wari’y lubhang pinagpala habang papalapit ang mga digmaan, ay nauwi sa kabuuang pagkalugi nang napatunayang nakabatay sa sariling pagpapaliwanag ang modelong propetiko.

Mag-ingat kayo sa mga bulaang propeta, na dumarating sa inyo na may kasuutan ng tupa, ngunit sa kaloob-looban ay mga lobong maninila. Makikilala ninyo sila sa kanilang mga bunga. Namimitas ba ang mga tao ng ubas sa mga tinik, o ng igos sa mga dawag? Gayon din naman, ang bawat mabuting punongkahoy ay namumunga ng mabuting bunga; ngunit ang bulok na punongkahoy ay namumunga ng masamang bunga. Hindi maaaring mamunga ang mabuting punongkahoy ng masamang bunga, ni ang bulok na punongkahoy ng mabuting bunga. Bawat punongkahoy na hindi namumunga ng mabuting bunga ay pinuputol at inihahagis sa apoy. Kaya’t sa pamamagitan ng kanilang mga bunga ay makikilala ninyo sila. Mateo 7:15-20.

Ang kahandaan ni Smith na itaguyod ang isang sariling modelong propetiko tungkol sa hari sa talatang tatlungpu’t anim ay nagbunga rin ng isang maling paglalapat ng Ikaanim na Salot at ng Armagedon.

At ibinuhos ng ikaanim na anghel ang kaniyang mangkok sa dakilang ilog na Eufrates; at ang tubig nito ay natuyo, upang maihanda ang daan ng mga hari na mula sa silanganan. At nakita

ko ang tatlong maruruming espiritu na gaya ng mga palaka, na lumabas mula sa bibig ng dragon, at mula sa bibig ng hayop, at mula sa bibig ng bulaang propeta. Sapagkat sila ang mga espiritu ng mga demonyo, na gumagawa ng mga himala, na humahayo sa mga hari ng lupa at ng buong sanlibutan, upang tipunin sila sa pagbabaka sa dakilang araw na yaon ng Diyos na Makapangyarihan sa lahat. Narito, ako'y dumarating na gaya ng magnanakaw. Mapalad ang nagbabantay at nag-iingat ng kaniyang mga kasuotan, upang huwag siyang maglakad na hubad, at makita nila ang kaniyang kahihyan. At tinipon niya sila sa isang dako na sa wikang Hebreo ay tinatawag na Armagedon. Apocalipsis 16:12-16.

Gaya ng nauna na nating ipinahayag, ang ikaanim na salot ay dumarating pagkatapos ng pagsasara ng panahon ng probasyon para sa sangkatauhan; kaya't ang babalang nakapaloob na "ingatan ang inyong mga kasuotan" ay dapat tumukoy sa isang isyung pagsubok na nagaganap bago tumindig si Miguel, bago magsara ang probasyon ng tao, at bago magsimula ang unang salot. Itinutukoy ng ikaanim na salot ang mga gawain ng dragon, ng hayop, at ng bulaang propeta, na siyang tatluhang unyon na nagsasamang-sama sa nalalapat na batas ng Linggo. Ang tatluhang unyon na iyon ay ang Makabagong Roma, at ang sagisag na tumutukoy at nagtatatag sa tatluhang unyon ng Makabagong Roma ay ang "mga magnanakaw ng iyong bayan," na "nagpapakataas upang itatag ang pangitain" at "mabubuwal."

Ang babala ng ikaanim na salot, kapag nauunawaan, ay nagpapahintulot sa isang kaluluwa na mapanatili ang kaniyang mga kasuotan; ngunit kung ito'y itinatakwil, iniwan nitong hubad ang isang kaluluwa, isang kalagayang kabilang sa limang katangian ng isang Laodiceano. Ang sagisag na nagpapatibay sa babalang iyon ay ang mga mangloloob ng iyong bayan, na nagpapakataas at sa wakas ay nabubuwal. Sinabi ni Solomon na kung ang bayan ng Diyos ay walang pangitain na iyon, sila'y napapahamak.

Kung walang pangitain, ang bayan ay napapahamak: ngunit ang tumutupad sa kautusan ay mapalad. Kawikaan 29:18.

Ang salitang Hebreo na "perish" ay nangangahulugang "hubaran," at itinala ni Juan, "Mapalad ang bumabantay at nag-iingat ng kaniyang mga kasuotan, baka siya'y maglakad na hubad at makita nila ang kaniyang kahihyan." Mali si Smith hinggil sa Hari ng Hilaga, at ang huwad na pundasyong propetiko na iyon ay nagbigay-daan sa kaniya upang makabuo ng isang paglalapat na propetiko na, kapag tinanggap, ay nagbubunga ng kahubaran, na isang sagisag ng mga taga-Laodicea, na isinusuka ng bibig ng Panginoon.

Hindi nag-atubili si Smith na makipagtalo upang ipagtanggol ang bago niyang maling pagtukoy sa Hari ng Hilaga laban sa asawa ng propetisa, si James White. Ang mga historyador na Adventista, at si Sister White, ay tinatalakay ang kanilang bantog na hindi pagkakasundo. Sinaway ni Ellen White kapwa ang kaniyang asawa at si Smith sapagkat pinahintulutan nilang mailantad sa madla ang kanilang pagkakaiba ng pananaw hinggil sa kung sino ang kinakatawan ng Hari ng Hilaga sa Daniel labing-isa. Sa kauna-unahang publikasyong Adventista pagkatapos ng Dakilang Kabiguan ng 1844, sumulat si James White:

Lubos kong pinaniniwalaan na si Jesus ay tumindig, at sinarhan ang pinto, at pumaroon sa Matanda sa mga Araw, upang tanggapin ang kaniyang kaharian, noong ikapitong buwan, 1844. Tingnan ang Lucas 13:25; Mateo 25:10; Daniel 7:13,14. Nguni't ang pagkatayo ni Miguel, Daniel 12:1, ay tila isang ibang kaganapan, para sa ibang layunin. Ang kaniyang pagkatayo noong 1844 ay upang sarhan ang pinto, at pumaroon sa kaniyang Ama, upang tanggapin ang kaniyang kaharian, at ang kapangyarihan upang maghari; nguni't ang pagkatayo ni Miguel ay upang ipamalas ang kaniyang makaharing kapangyarihan, na taglay na niya, sa paglipol ng mga masama, at sa pagliligtas ng kaniyang bayan. Si Miguel ay tatayo sa panahong ang huling kapangyarihan sa kabanata 11 ay darating sa kaniyang wakas, at walang tutulong sa kaniya. Ang kapangyarihang ito ang huli na yumuyurak sa tunay na iglesia ng Diyos: at yamang ang tunay na iglesia ay patuloy pang niyuyurakan, at itinataboy ng buong sangkristiyanuhan, samakatwid ang huling mapaniil na kapangyarihan ay hindi pa "dumating sa kaniyang wakas;" at si Miguel ay hindi pa tumayo. Ang huling kapangyarihang ito na yumuyurak sa mga banal ay inilalahad sa Apocalipsis 13:11-18. Ang kaniyang bilang ay 666. James White, A Word to the Little Flock, 8.

Nang ipinakilala ni Smith ang tinatawag niyang "bagong liwanag" hinggil sa paksa ng "huling kapangyarihan sa ikalabing-isang kabanata ng Daniel," itinuring ni James White ang paglalapat ni Smith, hindi bilang bagong liwanag, kundi bilang isang pag-atake sa mga saligan. Ang kontrobersiya hinggil sa Roma bilang hari sa hilaga sa ikalabing-isang kabanata ng Daniel na naganap sa pagitan nina Uriah Smith at James White ay nagtataglay ng mga tiyak na katangian na, bilang mga mag-aaral ng propesiya, nararapat nating ipagsama sa iba pang mga kontrobersiya sa kasaysayan ng mga Adventista hinggil sa sagisag ng Roma.

Isa sa mga katangiang iyon ay ang pagpapakilala ng isang pribadong interpretasyon. Isa pang katangian ay ang paglalapat ng nasabing pribadong interpretasyon, na nangangailangan ng pagbabaluktot sa payak na balarila, sapagkat hindi lamang ipinagwalang-bahala ni Smith na ang bawat propetikong katangian sa talatang tatlumpu't anim ay tumutukoy sa Roma, kundi ipinagwalang-bahala rin niya na hinihingi ng estruktura ng balarila na ang hari sa talatang tatlumpu't anim ay dapat na siya ring hari na inilalarawan sa naunang bahagi.

Isa pa ay na ang pribadong pagpapakahulugan ay naging isang pagtatakwil sa mga saligang katotohanan. Isa pa ay na ito'y kumakatawan sa isang pagtatakwil sa awtoridad ng Espiritu ng Propesiya. Isa pang katangian ay na ang unang baluktot na kaisipan hinggil sa Roma ay magbubunga ng isang propetikong modelo na hindi nagpapahintulot sa isang tao na mapanatili ang kaniyang kasuotan habang siya'y lumalapit sa pagsasara ng probasyon ng sangkatauhan. Isa pa ay ang kahandaang itaguyod nang hayagan ang kaniyang pribadong pagpapakahulugan. Isa pa ay na ang pribadong pagpapakahulugan ay lagi't laging kinikilalang bagong liwanag. Ang lahat ng mga katangiang ito ay naipapakita sa kasalukuyang talakayan hinggil sa "mga mandarambong ng iyong bayan."

Kapag ang huling kontrobersiya ng Roma, na inilalarawan ng unang kontrobersiya ng Roma na tumutukoy sa "mga mandarambong ng iyong bayan," ay pinagsama sa linyang propetiko ng kontrobersiya nina Uriah Smith at James White, makikita natin na may isang pangkat na

magbubuo ng kanilang modelong propetiko batay sa isang sariling pagpapakahulugan na nagtatakwil sa saligang katotohanan.

Ang pagtanggap sa mga saligang katotohanan ay awtomatikong nangangahulugang pagtanggap sa awtoridad ng Espiritu ng Propesiya, na lubhang matatag na ipinagtatangol ang mga saligang katotohanang iyon. Ang pangkat na iyon ay magiging handa ring iharap sa publiko ang kanilang pananaw, hindi alintana ang anumang mga pangamba na maaaring ipahayag hinggil sa maaaring maging epekto ng katuruang iyon sa bayan ng Diyos sa buong sanlibutan.

Kaagad pagkaraan ng 1844, sa unang salinlahi ng Adventismo, ipinakilala ang isa pang kontrobersiya hinggil sa Roma. Nagpatuloy ang pag-igting ng nasabing kontrobersiya, hanggang sa ang maling pananaw ay tinanggap sa ikatlong salinlahi ng Adventismo. Isasaalang-alang natin ang kontrobersiya hinggil sa "daily" bilang ikaapat sa anim na linyang kasalukuyan nating tinatalakay sa modelo ng line upon line.

Ngunit bago natin talakayin ang ikaapat na linya hinggil sa mga kontrobersiya ng Roma, nararapat alalahanin na sa nakaraang artikulo, noong tinatalakay natin ang talata sampu ng Daniel kabanata labing-isa, aming ipinahayag: "Ang talata sampu ay tuwirang nag-uugnay din sa 'pitong ulit' ng Levitico dalawampu't anim sa nakatagong kasaysayan, subalit ang linyang yaon ng katotohanan ay hindi saklaw ng ating inilalatag dito."

Si Uriah Smith ang nanguna sa pagtanggap sa pitong panahon noong 1863. Noon pa man ay itinakwil na niya ang pag-ibayo ng kaalaman hinggil sa nasabing paksa na inilathad sa mga artikulo ukol doon, na isinulat ni Hiram Edson at inilathala sa Review noong 1856. Ang mga implikasyon ng pagkakaugnay ni Smith sa isang kilusang naglatag ng pitong panahon, subalit na siya man ay pagkaraan ay tumanggap sa pag-ibayo ng kaalaman hinggil sa mismong paksa, ay wala rin sa saklaw ng paksa hinggil sa mga katangian ng pagpapakilala ni Smith sa sinasabi niyang bagong liwanag tungkol sa paksa ng hari ng hilaga; ngunit kapag tinapos natin ang ating pangkalahatang pagtanaw sa hanay ng mga kontrobersiyang Adbentista hinggil sa Roma, babalikan natin kapwa ang kahalagahan ng talatang sampu ng kabanata labing-isa ng Daniel, at gayundin kung ano ang kinakatawan ng pagtanggap ni Smith sa mensaheng Laodiceano na dumating noong 1856 kasabay ng pag-ibayo ng kaalaman hinggil sa pitong panahon.

"Ang ating pananampalataya hinggil sa mga mensahe ng unang, ikalawa, at ikatlong anghel ay wasto. Ang mga dakilang palatandaan sa landas na ating nalampasan ay hindi natitinag. Bagaman maaaring subukin ng mga hukbo ng impiyerno na bunutin ang mga iyon mula sa kanilang saligan, at magdiwang sa akalang sila'y nagtagumpay, gayunman hindi sila nagtatagumpay. Ang mga haliging ito ng katotohanan ay nananatiling matatag tulad ng mga burol na walang hanggan, na hindi natitinag ng lahat ng pagsisikap ng mga tao na ipinagsanib sa mga pagsisikap ni Satanas at ng kanyang hukbo. Marami pa tayong matututuhan, at nararapat na patuloy nating saliksikin ang Kasulatan upang tingnan kung ang mga bagay na ito'y gayon nga." Evangelism, 223.

Ang mga dakilang palatandaan ng katotohanan, na nagpapakita sa atin ng ating kinalalagyan sa kasaysayang propetiko, ay dapat maingat na ipagsanggalang, baka mga ito'y gibain at palitan

ng mga teoryang magdudulot ng kalituhan sa halip na tunay na liwanag. Mga Piniling Mensahe, aklat 2, 101, 102.

Sa panahong ito, maraming pagsisikap ang gagawin upang yanigin ang ating pananampalataya hinggil sa usapin ng santuwaryo; ngunit hindi tayo dapat magpatinag. Walang kahit katiting na igagalaw sa mga saligan ng ating pananampalataya. Ang katotohanan ay nananatiling katotohanan. Ang mga nawawalan ng katiyakan ay aanod sa mga maling teorya, at sa wakas ay matatagpuan nilang sila'y di-sumasampalataya hinggil sa mga nakaraang katibayang taglay natin tungkol sa kung ano ang katotohanan. Ang mga dating palatandaan sa landas ay dapat panatilihin, upang huwag nating mawala ang ating direksiyon. Manuscript Releases, tomo 1, 55